

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

Név: Dr. Prepuk Anikó

Születési hely, idő: Debrecen, 1963

Munkahely: Debreceni Egyetem, BTK, Történelmi Intézet,
Egyetemes Történelmi Tanszék

Jelenlegi beosztás: egyetemi docens

Munkahelyi cím: H-4002 Debrecen, Pf. 400

Tel.: +36/52/489-100/ 22135

E-mail: prepuk.aniko@arts.unideb.hu

Iskolai végzettség

2014 *Habilitáció*, Debreceni Egyetem, BTK, Történelmi Intézet

Az értekezés címe: *Befogadás mint öndefiníció. A neológ zsidó identitás sajátosságai az izraelita sajtó tükrében a 19. század utolsó harmadában.* Minősítés: 100%
Opponensek: Gyáni Gábor (MTA TTI–CEU), Kövér György (ELTE)

1997 *PhD*, Kossuth Lajos Tudományegyetem, BTK, Történelmi Intézet, Debrecen

A disszertáció címe: *A zsidóság Közép- és Kelet-Európában a 19–20. században.*
Minősítés: *summa cum laude*. Opponensek: L. Nagy Zsuzsa (KLTE), Gyáni Gábor (MTA, TTI)

1982–1987 *Történelem-filozófia szakos középiskolai tanár*, Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen

1978–1982 Tóth Árpád Gimnázium, angol nyelvi tagozat, Debrecen

Nyelvismeret: angol középfokú (C típusú) állami nyelvvizsga
angol szakmai nyelvvizsga (KLTE)

Munkahelyi beosztás

2014–2015 Vendégoktató – egyetemi docens, Josai International University, Tokió, Japán

2005–2010 Egyetemi docens, Országos Rabbiképző–Zsidó Egyetem, Vallástudományi Doktori Iskola

2003-tól Egyetemi docens, Debreceni Egyetem, Történelmi Intézet, Egyetemes Történelmi Tanszék

- 1998–2003 Egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem, Történelmi Intézet, Új- és Legújabbkori Egyetemes Történelmi Tanszék
- 1989–1998 Egyetemi tanársegéd, KLTE Történelmi Intézete, Új- és Legújabbkori Egyetemes Történelmi Tanszék
- 1987–1989 Egyetemi Könyvtár, KLTE

A középiskolát a debreceni Tóth Árpád Gimnázium angol nyelvi tagozatán végeztem. 1987-ben szereztem diplomát a Kossuth Lajos Tudományegyetem történelem–filozófia szakán. Tanulmányaim befejezése után két évig a KLTE Egyetemi Könyvtárában dolgoztam. 1989-ben az egyetem Történelmi Intézetének Új- és Legújabbkori Egyetemes Történelmi Tanszékén helyezkedtem el, ahol 2003-tól docensi beosztásban dolgozom.

Oktatói munkám az európai történelem 1789 és 1945 közötti időszakát fogja át. Előadásaim a 19. század politika-, gazdaság- és eszmetörténetét tekintik át. A szemináriumok keretében a modern politikai eszmékkel, a múlt századi hatalmi átrendeződés kérdéseivel, a polgári nemzetállamok kialakulásának problémáival, a modernkori antiszemitizmus születésével foglalkozom. 20. századi kurzusaim a két világháború közötti diplomáciát, az európai fasizmus és náciizmus jelenségét, valamint az Egyesült Államok két világháború közötti évtizedeit elemzik. Több éve indítok kurzusokat a magyar és a közép-európai zsidóság modernkori történetéhez kapcsolódó témákról, beleértve a faji törvénykezés és a holokauszt történetét. A bolognai rendszer bevezetése óta részt veszek a Modern politikai eszmék és rendszerek története, a Társadalom- és gazdaságtörténet, illetve a Nemzetközi kapcsolatok története c. specializáció munkájában. Szakdolgozóim és PhD-hallgatóim többsége a magyar és a közép-európai zsidóság története, a náciizmus és a fasizmus témaköre iránt érdeklődő hallgatók közül kerül ki.

Szűkebb szakterületem a zsidóság modernkori története, különös tekintettel a magyarországi zsidóságra. Diplomamunkámban, amely egy díjazott tudományos diákköri dolgozat továbbfejlesztett változata volt, demográfiai elemzést végeztem a budapesti ortodox zsidó kereskedők között a 19. század utolsó harmadában. Kutatásaimat 1989-től a *Soros Alapítványtól* elnyert *társadalomtudományi ösztöndíj* keretében folytattam. Kutatásaim a zsidó népesség felekezeti viszonyaira, az ortodox és a neológ irányzatok kialakulására és fejlődésére irányultak. Az ösztöndíj időtartama alatt végeztem el *Gonda László: A zsidóság Magyarországon, 1526–1945* című, hagyatékban maradt kéziratának átdolgozását és végső formába öntését, amely 1992-ben jelent meg a Századvég Kiadónál. (Konzulens: Litván György, MTA Történettudományi Intézet)

1992-ben az *Indiana Egyetemen* eltöltött ösztöndíjnak köszönhetően vizsgálódásaimat kiszélesítettem a környező térségre. A közép- és a kelet-európai zsidóság polgárosodás kori történetét összehasonlító perspektívából áttekintő könyvem 1997-ben jelent meg Debrecenben. A könyv *Japánban* 2004-ben *japán nyelven* is jelent meg.

Hasonló témájú, „*A zsidóság Közép- és Kelet-Európában a 19–20. században*” című PhD-disszertációm 1997-ben védtem meg *summa cum laude* minősítéssel.

1997-től szakmai kapcsolatban állok a jeruzsálemi *Héber Egyetemen* működő, az Osztrák-Magyar Monarchia zsidóságának kutatásával foglalkozó tanszék kutatóival. A csoport vezetője, Michael K. Silber professzor felkérésére 1997 nyarán meghívott előadóként vettem részt a budapesti Közép-Európa Egyetemen 'Out of the Ghetto' címmel meg-

rendezett nyári kurzuson, két nemzetközi konferencián Jeruzsálemben, illetve szerzőként közreműködtem a *YIVO Encyclopedia* létrehozásában.

1998–2001 között *Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat* nyertem, amelynek keretében az 1890-es évek hazai egyházpolitikai törvényhozásának parlamenti és sajtóanyagát dolgoztam fel. 2002. március–július között a *Collegium Budapest* ösztöndíjasaként a Kovács András szociológus vezetésével működő fókuszcsoporthoz vettem részt, amely a zsidóság modern kori történetével foglalkozott.

2009-ben a *Debreceni Egyetem Történelem és Néprajz Doktori Iskola* törzstagja lettem. Azóta tartok önálló kurzust *Kutatásmódszertan* címen. PhD-hallgatóim a magyar zsidóság történetével kapcsolatos témákon dolgoznak. 2005–2010 között az *Országos Rabbiképző–Zsidó Egyetem Vallástudomány Doktori Iskolájában* tanítottam. Előadásaim a magyarországi zsidóság 19–20. századi történetének csomóponti kérdéseit tekintették át.

2011-ben a *Fulbright Alapítványtól* elnyert kutatói ösztöndíj keretében fél évet töltöttem az Egyesült Államokban, a New Jersey Rutgers Egyetemen. A New York-i zsidó gyűjteményekben a város zsidóságának 20. századi történetével kapcsolatos forrásokat kutattam, különös tekintettel a magyar zsidó kivándorlóira.

2014-ben habilitáltam a Debreceni Egyetemen maximális eredménnyel. A disszertáció címe: *Befogadás mint öndefiníció. A neológ zsidó identitás sajátosságai az izraelita sajtó tükrében a 19. század utolsó harmadában*. A disszertáció bírálói: Gyáni Gábor MTA TTI–CEU, Kövér György ELTE. (Az előadásokat ld. a szakmai előadások között.)

2014–2015 fordulóján fél évet töltöttem vendégoktatóként Japánban a tokiói Josai Nemzetközi Egyetemen, ahol a V-4 egyetemi program keretében részt vettem Japán egyetlen Közép-Európa Intézete arculatának kialakításában. (A kurzusokat és az előadásokat ld. alább.)

PUBLIKÁCIÓK

(A **MAB**-NAK A **TÖRZSTAGSÁGRA** VONATKOZÓ SZEMPONTRENDSZERE ALAPJÁN)

Feltöltve a *Magyar Tudományos Művek Tárába*

Független hivatkozások száma: 321

A) LEKTORÁLT/REFERÁLT TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK

I. Szakkönyv, monográfia

1. Külföldön idegen nyelven

1. ロシア, 中・東欧ユダヤ民族史; Roshia chu too yudaya minzokushi (*Orosz, közép- és kelet-európai zsidó történelem. A zsidóság Közép- és Kelet-Európában*). Tokyo: Sairyusha, 2004. (Fordította: Nobuaki Terao), 252 oldal, ISBN 4-88202-886-7
nyelv: japán

4. Magyarországon magyarul

1. *A zsidóság Közép- és Kelet-Európában a 19–20. században*. Debrecen: Csokonai, 1997. 264 oldal, ISBN 963 260 099 1

Jegyzetekkel kiegészített változat online: [hajnalkor.hu/files/Prepuk_Zsidóság1997\(1\)](http://hajnalkor.hu/files/Prepuk_Zsidóság1997(1))

III. Könyvfejezet

A. Könyvfejezet/monográfia-fejezet:

1. Külföldön idegen nyelven

1. The Effect of the Enlightenment on Hungarian Jewry. In: Anna Szalai (ed.): *In the Land of Hagar. The Jews of Hungary: History, Society and Culture*. Tel-Aviv: Beth Hefutsoth: Ministry of Defence Publ. House, 2002. 39–47. ISBN 965-05-1157-1

4. Magyarországon magyarul

1. A felvilágosodás, a liberalizmus és a nacionalizmus hatása a magyarországi zsidóságra. In: Szalai Anna (szerk.): *Hágár országa. A magyarországi zsidóság – történelem, közösség, kultúra*. Budapest: Antall József Alapítvány/Kossuth Kiadó, 2009. 39–46. ISBN 978-963-09-5942-1

B. Könyvfejezet/-fejezet szerkesztett kötetben:

1. Külföldön idegen nyelven

1. Religious Equality and Jewish Emancipation. The Acceptance of the Jewish Denomination in Hungary in the 1890s. In: Lévai, Csaba–Vasile Vese (eds.): *Tolerance and Intolerance in Historical Perspective*. Pisa: Università di Pisa, 2003. 13–23. ISBN 88-8492-139-2

2. Hungarian-Jewish immigrants in New York City (1880–1930). In: Peter Kónya (szerk.): *Zidia Pred A Za Karpatmi V Priebehu Stáročí*. Presov: Vydavateľstvo Presovskej Univerzity, 2013. pp. 219-229. ISBN 978-80-555-1043-9

2. Magyarországon idegen nyelven

1. Jews in Metropolitan Transformation of New York City. 2011. In: www.fulbright.hu/book6/prepukaniko.pdf

3. Külföldön magyarul

1. A polgárosodás kori magyar zsidó történet kutatásának sajátosságai. In: *Zidovsky Kultúrny Fenomén v Stredoeurópskom Kontexte. Zsidó kultúra közép-európai kontextusban*. Ed. Magdaléna Hrbáčsek, Nitra, 2016. 197–210.

4. Magyarországon magyarul

1. Zsidó anyakönyvek vizsgálata a múlt század utolsó harmadában. In: Erdmann Gyula (szerk.): *Kutatás–módszertan. Rendi társadalom–Polgári Társadalom 2*. Gyula, 1989. 133–143. ISBN 963 7239 049

2. Miért éppen recepció? Az izraelita vallás egyenjogúsítása az 1890-es években. In: Angi János–ifj. Barta János (szerk.): *Emlékkönyv L. Nagy Zsuzsa 70. születésnapjára*. Debrecen: DUP, 2000. 263–281. ISBN 963 472 452 3

3. A Millennium ünnepe az izraelita sajtó tükrében. In: Pásztor Cecília (szerk.): *Ünnep, hétköznap, emlékezet. Társadalom- és kultúrtörténet határmezsgyéjén. Rendi társadalom–Polgári társadalom 14*. Salgótarján, 2002. 121–130. ISBN 963 7243 02 X Ö

4. A neológ sajtó és a felekezeti egység kérdése az 1880-as években. In: Ifj. Barta János–Pallai László (szerk.): *Emlékkönyv Gunst Péter 70. születésnapjára*. Debrecen: Debreceni Egyetem Történelmi Intézet–DUP, 2004. 243–256. ISBN 963 216 273 0

5. Tradícióörzés a modern politikában: az ortodox zsidóság a magyar közéletben a XIX. század utolsó harmadában. In: Bodnár Erzsébet–Demeter Gábor (szerk.): *Tradíció és modernizáció a XVIII–XX. században*. Budapest: Hungarovox, 2008. 178–189. ISBN 978-963-7504-91-4

6. Ortodox és neológ zsidók fellépése a vasárnapi munkaszünet enyhítéséért. In: Halmos Károly et als (szerk.): *A felhalmozás míve. Tanulmányok Kövér György tiszteletére*. Budapest:

Századvég, 2009. 239–251. ISBN 978 963 7340 73 4

7. Nyugat-európai alkotmányos minták hatása a magyar főrendiházi reformjavaslatokra. In: Kovács Zoltán–Püski Levente (szerk.): *Emlékkönyv L. Nagy Zsuzsa 80. születésnapjára*. Debrecen: Történelmi Intézet, 2010. 287–302. ISBN 978-963-473-418-5

8. Az izraelita hírlapirodalom kezdetei Magyarországon. In: Angi János–Pallai László–Papp Imre (szerk.): *Emlékkönyv ifj. Barta János 70. születésnapjára*. Debrecen: Történelmi Intézet, 2010. 311–328. ISBN 978-963-473-419-2

9. Kísérletek az izraeliták felekezeti jogainak szélesítésére az emancipáció után (1867–1892). In: *Zsidóság – tradicionalitás és modernitás. Tisztelgő kötet Karády Viktor 75. születésnapja alkalmából*. Szerk. Biró Zsuzsanna Hanna–Nagy Péter Tibor, Budapest: Wesley János Lelkészképző Főiskola, 2012. 45–66. ISBN 978-963-9744-31-8

10. Az ellenségkonstruálás rendi és polgári formái: a zsidók „polgárosítása” és az 1843–44. évi városi vita. In: Bárány Attila–Györkös Attila–Pallai László (szerk.): *„A francia história hazai nagykövete”*. Ünnepi kötet Papp Imre 65. születésnapjára. Debrecen, 2013. 199–214. ISBN 978-963-473-629-5

11. Az újkori zsidóellenesség mint politikai ideológia. In: Prepuk Anikó (szerk.): *Mozai-kok. Előadások a magyar holokauszt 70. évfordulóján*. Debrecen, 2015. 29–54. ISBN 978 963 473 825 1

12. A betegségélyező egyletek és az önképzőkörök szerepe a magyar zsidó kivándorlók integrációjában New York Cityben a 20. század első felében. In: Horváth Zita–Sz. Halász Dorottya (szerk.): *Zsidók és keresztények az évszázadok sodrában – Interpretációk egy témára*. Miskolc: Miskolci Egyetemi Kiadó, 2015. 183–200. ISBN 978 615 5216 81 7

13. Neológ rabbik a magyar nyelvű izraelita felekezeti publicisztikában a 19. század utolsó harmadában. In: Papp Klára et als. (szerk.): *Kultúra, művelődés, agrárium. Tanulmányok ifj. Barta János 80. születésnapjára*. Debrecen: Debreceni Egyetem Történelmi Intézete, 2020. 255–275. ISBN 978-963-490-208-9

C. Könyvfejezet/szakkönyv-fejezete:

1. Külföldön idegen nyelven

1. Debrecen. In: Hundert, Gershon David (ed.): *The YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe*. New Haven–London: Yale University Press, 2008. Vol. I: 399. ISBN 978-0-300-11903-9

2. Law of Reception. In: Hundert, Gershon David (ed.): *The YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe*. New Haven–London: Yale University Press, 2008. Vol. II: 1525–1526. ISBN 978-0-300-11903-9

4. Magyarországon magyarul

1. A magyarországi zsidóságra vonatkozó újabb kori törvények. In: Gonda László: *A zsidóság Magyarországon 1526–1945*, Budapest: Századvég, 1992. 261–304. ISBN 963 7911 413

IV. Szakfolyóiratban megjelent tanulmány

1. Külföldön idegen nyelven

1. Benevolent Societies of Jewish Hungarian Immigrants in New York City (1880-1950): an Example of Social Integration. *EJCESJ. Electronic Journal of Central European Studies in Japan. Inaugural Issue. December 2015.* p. 23, <http://www.josai.ac.jp/jices/ejces/index.html>

2. Incomplete emancipation: the ‘Jewish Schism’ in the context of confessional equality in Hungary. *Jewish Culture and History* Vol. 21, Issue 3 (2020): 307–321. DOI:10.1080/1462169X.2020.1795487

2. Magyarországon idegen nyelven

1. Evidence of Residential Mobility Among the Orthodox Merchants of Budapest Jewish Community. *History and Society in Central Europe* [Vienna and Budapest: Studies in Urban History, ed. Vera Bácskai, Hajnal István Kör], 1. évf. 1991. 1. sz. 87–98. ISBN 963-04-2014-7

4. Magyarországon magyarul

1. A területi átrétegződés vizsgálata Pest ortodox zsidó kereskedői között, 1875–1895. *Magyar Történeti Tanulmányok XXI.* Szerk. Fehér András, Debrecen, 1988. 41–57. ISSN 0324-5454

2. A zsidóemancipáció a reformkorban. *Történeti Tanulmányok III.* A KLTE Történelmi Intézetének kiadványa. Szerk. L. Nagy Zsuzsa–Veress Géza. Debrecen 1994. 15–31. ISSN 0324-5454

3. A zsidóság polgári emancipációja Németországban és a Habsburg Monarchiában. *Debreceni Szemle*, 1998/1. 19–38. ISSN 1218-022X

4. Az első zsidók Debrecenben. *Remény*, 2000/3. 37–43. ISSN 1419-077X

5. A zsidóság a Millenniumon. *Századvég, (Új Folyam 17.)* 2000/3. 89–117. ISSN 0237-5206

6. A kirekesztéstől a deportálásig. *História, (A vidéki zsidóság elpusztítása. Tematikus összeállítás)* 2004/2–3. 32–38. ISSN 01392409

7. Egy felekezeti mozgalom kezdetei: a vidéki zsidóság részvétele az izraelita vallás recepciójáért indított mozgalomban. *Néprajzi Látóhatár, (A magyar zsidó kultúra öröksége, élő hagyomány)* 14. évf. 2005. 3–4. sz. 185–209. ISSN 1215-8097

8. A neológ sajtó a zsidóság társadalmi befogadásáért a 19. század utolsó harmadában. *Budapesti Negyed*, 16. évf. 2008. 60. szám. 187–224. ISSN 1217-58-46

9. Egy szociális törvény a rendeletalkotás útvesztőiben: a vasárnapi munkaszünet bevezetése Magyarországon. *Történelmi Szemle*, LIII (2011) 2. 183–214. ISSN 0040-9634

10. Az asszimilációs paradigma fogságában: a polgárosodás kori magyar zsidó történet kutatásának sajátosságai. *Történeti Tanulmányok XXIII.* (Acta Universitatis Debreceniensis Series Historica LXVII.) Debrecen, 2015. 156–175. ISSN 1217-4602

11. Miért nem nyert képviselőt az izraelita felekezet a dualizmus kori főrendiházban? *Századok* 154. (2020) 5. sz. 935–962.

B) EGYÉB TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK

VI. Szerkesztett kötet

4. Magyarországon magyarul

1. Gonda László: *A zsidóság Magyarországon 1526–1945.* Budapest: Századvég, 1992. (a kézirat átdolgozása, szöveggondozás) 388 oldal, ISBN 963 7911 413

2. Katzburg, Nathaniel: *Zsidópolitika Magyarországon 1919–1943.* Budapest: Babel, 2002. (a fordítás ellenőrzése, szerkesztés, lektorálás) 303 oldal, ISBN 963 8597348
független idéző közlemények száma: 1

3. *Mozaikok. Előadások a magyar holokauszt 70. évfordulóján.* Debrecen, 2015. 119 o. ISBN 978 963 473 825 1

VIII. Ismertetés, recenzió

2. Magyarországon idegen nyelven

1. A Tiszaeszlári dráma. Társadalomtörténeti látószögek. [The Tiszaeszlár Drama. Social History Aspects]. By György Kövér. Reviewed by Anikó Prepuk In: *The Hungarian Historical Review. New Series of Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae. Urban History*. Vol. 1 (2012) No. 1–2. 253–262. (HU ISSN 2063-8647)

4. Magyarországon magyarul

1. Tanulmányok a magyarországi zsidóságról. *Régió*, 1992/3. 213–216. (ISSN 0865-557X)

2. Vidéki zsidó városiak. *Múlt és Jövő*, 1994/1. 92–93. (ISSN 0864-8646)

3. A 'Múlt és Jövő' Debrecen száma. *Debreceni Szemle*, 1995/1. (ISSN 1218-022X)

4. Walter Pietsch: Reform és ortodoxia. *Debreceni Szemle*, 2001/3. (ISSN 1218-022X)

5. Mikrotörténet mint mítoszrombolás. (Kövé György: *A tiszaeszlári dráma. Társadalomtörténeti látószögek*. Osiris, Budapest, 2011. *Korall*, 13 (2012) 50. sz. 217–224. (ISSN 1586- 2410)

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI SZAKMAI ELŐADÁSOK, KONFERENCIÁK

2021. július 10–15. IPSA World Congress of Political Science (Virtual)

Panel: Searching for the Middle – Historical Reconciliation in the Age of Populism

Paper: „*The Jewish and Non-Jewish Reconciliation in the Context of Changing Frame of Jewish Identity in 20th Century Hungary*”

2019. május 6. Budapest. „*Jews in Modernization of Budapest in the 19th Century*” (Előadás a tokiói Josai Nemzetközi Egyetem oktatóinak és hallgatóinak)

2019. február 5-6. „Unhealed Breach” or a Good Divorce? The Hungarian Jewish Congress (1868–69) and the „Schism” in Historical Perspective. Budapest, ELTE, Department of Assyriology and Hebrew Studies – MTA, Centre for Social Sciences, Institute for Minority Studies. „*Unfinished Emancipation: the ‘Jewish Schism’ in the Context of Religious Equality of Jews in Hungary*”

2018. május 15. Izrael 70 – Tudományos konferencia Izrael állam megalakulásának 70. évfordulója alkalmából, Debreceni Egyetem. „*Íratlan szerződés: a zsidóság az 1945 utáni Magyarországon*”

2017. május 18. A Kárpát-medence népei c. előadássorozat, Csili Művelődési Központ, Budapest. „*A zsidóság betelepítése és integrálódása Magyarországon a 19. században*”

2016. szeptember 2-3. English and American Studies Then and Now – Fulbright Homecoming Conference, North American Department Institute of English and American Studies, University of Debrecen. „*Benevolent Societies of Jewish Hungarian Immigrants in New York City (1880–1950): an Example of Social Integration*”

2015. február 2. Josai International University, Awa-Kamogawa, Japán
„Hungarian-Jewish Immigrants in the USA in the 19–20th Century”

2015. február 4. University of Nagoya, Nagoya, Japán
„Budapest modernizációja a századfordulón”

2015. február 5. University of Osaka, Osaka, Japan
„Nemzeti ideológiák és mozgalmak az Osztrák-Magyar Monarchiában a 19. században”

2015. január 21. Josai International University, Togane, Japán
„Jews in Modernization of Budapest in the 19–20th Century”

2015. január 24. Josai International University, Tokió, Japan
„Religious Reform and Orthodoxy among Central European Jews in the 19th Century”
„National Ideologies in the Austro-Hungarian Monarchy in the 19th Century”

2014. november 29. Workshop at Josai Institute for Central European Studies Josai International University, Tokió, Japan. „Hungarian and Jewish Emigration in the USA (1880–1950)”

2014. szeptember: 1944 és előzményei, a magyar zsidóság deportálásának evolúciója – Előadássorozat a Holokauszt Emlékév keretében. Debreceni Egyetem, Történelmi Intézet. „A modern antiszemitizmus Európában a 19–20. században”

2014. március 6. Habilitáció, Debreceni Egyetem
Tantermi előadás: *Vallási modernizáció és ortodoxia a közép-európai zsidóság körében a 19. században*
Szakmai előadás: *Befogadás mint öndefiníció. A neológ zsidó identitás sajátosságai Magyarországon a felekezeti sajtó tükrében a 19. század utolsó harmadában*
Idegen nyelvű előadás: *Hungarian Jews in the Metropolitan Transformation of New York City in the First Half of the 20th Century*

2013. április 17–18. Zsidók és keresztények az évszázadok sodrában. Interpretációk egy témára. Miskolci Egyetem. „Az egyletek és az önképzőkörök szerepe a magyar zsidó kivándorlók integrációjában New Yorkban a 20. század első felében”

2012. november 8–9. Zsidók a Kárpátokon innen és túl a századok folyamán. Eperjesi Egyetem. „Magyarországból az Újvilágba: magyar zsidó kivándorlók New Yorkban 1880–1950”

2012. április 24. Meet the Hungarian Fulbrighters of Academic Year 2010–2011. Magyar–Amerikai Fulbright Bizottság, Budapest. „Jews in Metropolitan Transformation of New York City”

2011. december 14–16. Zsidóság – tradícionális és modernitás. Tisztelgő konferencia Karády Viktor 75. születésnapjára. Wesley János Lelkészképző Főiskola – CEU, Budapest. „Kísérletek a zsidók felekezeti jogainak bővítésére az emancipáció után (1867–1892)”

2011. április 20. Department of Comparative Literature, Brown University, Providence, USA „*Historical and Cultural Aspects of the Jewish Revival in Hungary after the Fall of Communism*”

2009. április 18. Református Hittudományi Főiskola, Debrecen.
„*A modern antiszemitizmus a 19. századi Európában*”

2008. november 27. A Szolnoki Főiskola Tudomány Napi Ünnepe, Szolnok.
„*A zsidóság társadalmi befogadásának mérlege a dualizmus első évtizedeiben*”

2007. december 7. Felekezeti és modern nemzet a 19. századi Magyarországon, ELTE–Atelier, Budapest, „*Befogadás és öndefiníció: a neológ zsidóság fiatal nemzedéke a 19. század utolsó harmadában*”

2007. november 15–16. Tradíció és modernizáció Európában a XVIII–XIX. században. Debreceni Egyetem, Történelmi Intézet. „*Tradícióörzés a modern politikában: az ortodox zsidóság a magyar közéletben a XIX. század utolsó harmadában*”

2004. március A magyarországi holokauszt történetéhez. MTA Történettudományi Intézete, Budapest. „*A debreceni zsidóság deportálása*”

2003. szeptember Tolerance and Intolerance in Historical Perspective. Clloh’s Workshop II, Babes-Bolyai Egyetem – Debreceni Egyetem, Kolozsvár–Debrecen. „*The Acceptance of the Jewish Denomination in Hungary in the 1890s*”

2003. június Szekularizált messianisztikus eszmék az elmúlt 150 év zsidó gondolkodásában. Országos Rabbiképző Intézet, Budapest. „*Zsidó patriotizmus – patrióta messianizmus: az Egyenlőség szerepvállalása az 1890-es években*”

2002. március Jews and Modernity – Workshop. Collegium Budapest, Budapest.
„*The Jewish Press in the Hungarian Kulturkampf in the 1890s*”

2001. május Hungary and the Holy Land: A Millennial Perspective and Jews at Fin-de-Siècle Hungary: Culture, Society and Politics. Hebrew University, Jerusalem, (az Izraeli és a Magyar Tudományos Akadémia, valamint a Héber Egyetem közös rendezésében) „*Parliamentary Debates on the Jewish Reception in the 1890s in Hungary*”

2000. augusztus Ünnepek–hétköznap–emlékezet. A Hajnal István Kör konferenciája 14., Szécsény. „*A zsidóság a Millenniumon*”

1999. november F fiatal kutatók (Bolyai Ösztöndíjasok) Fóruma, MTA, Budapest.
„*A zsidó recepció képviselőházi vitája az 1890-es években*”

1998. június The 1848/49 Hungarian Revolution and the Jews. Israel Academy of Science, Jerusalem (az Izraeli és a Magyar Tudományos Akadémia közös rendezésében).
„*Question of the Jewish Emancipation in the Hungarian Age of Reform*”

1997. július 12th World Congress of Jewish Studies, Hebrew University, Jerusalem.
„*The Residential Mobility Among the Orthodox Merchants of Budapest Jewish Community, 1875–1895*”

1997. június „Out of the Ghetto” – Summer University. CEU, Budapest. „*The Jewish Orthodoxy in 19th Century Hungary*”

1987. augusztus Kutatás – módszertan. A Hajnal István Kör konferenciája 2., Gyula.
„*Zsidó anyakönyvek vizsgálata a múlt század utolsó harmadában*”

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI TUDOMÁNYOS PÁLYÁZATOK

2014–2015: *Campus Hungary Pályázat. Hosszú tanulmányút. Josai International University, Tokió, Japán*

1998–2001: *Bolyai János Kutatási Ösztöndíj, MTA*

1998–2002: *Országos Tudományos Kutatási Alap*

1998–1999: *Pro Renovanda Cultura Hungariae, Osztrák-Magyar Közös Múlt Szakalapítvány*

1998–1999: *Memorial Foundation for Jewish Culture, New York*

1998–1999: *Rosenfeld Research Project, Héber Egyetem, Jeruzsálem*

1989–1991: *Soros Alapítvány, Társadalomtudományi Ösztöndíj*

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI TANULMÁNYUTAK, EREDMÉNYEK

Josai International University, Institute for Central European Studies, Tokió, Japán

2014. október és 2015. március között félévet töltöttem vendégoktatóként a tokiói Josai Nemzetközi Egyetemen, ahol a V-4 egyetemi program keretében részt vettem Japán egyetlen Közép-Európa Intézete arculatának kialakításában. Az oktatott kurzusok: History of Central Europe in the 19–20th century (up to WWII); Jews in Central and East Europe in the 19–20th century. (Az önálló előadásokat ld. a konferenciánál)

Fulbright Kutatói Ösztöndíj, Rutgers University, New Brunswick, USA

2011. január–június között a Fulbright Alapítványtól elnyert kutatói ösztöndíjat a New Jersey Rutgers Egyetem Szociológia Tanszékén töltöttem New Brunswickban.

Konzulens: Böröcz József szociológus

A „*Jews in Metropolitan Transformations: New York and Budapest, 1850–1950*” c. kutatási téma keretében a New York-i Public Library–Dorot Jewish Division-ban és a YIVO Institute for Jewish Research-ben folytattam kutatást.

Beszámoló a tanulmányútról:

2012. április 24. Meet the Hungarian Fulbrighters of Academic Year 2010–2011.

Magyar–Amerikai Fulbright Bizottság, Budapest „*Jews in Metropolitan Transformation of New York City*” Az előadást ld.: www.fulbright.hu/book6/prepukaniko.pdf

A kutatási témában tartott konferenciaelőadások:

2012. november 8–9. Zsidók a Kárpátokon innen és túl a századok folyamán. Eperjesi Egyetem „Magyarországból az Újvilágba: magyar zsidó kivándorlók New Yorkban 1880–1950”

2013. április 17–18. Zsidók és keresztények az évszázadok sodrában. Interpretációk egy témára. Miskolci Egyetem, „Az egyletek és az önképzőkörök szerepe a magyar zsidó kivándorlók integrációjában New Yorkban a 20. század első felében”

2016. szeptember 2–3. English and American Studies Then and Now – Fulbright Home coming Conference, North American Department Institute of English and American Studies, University of Debrecen. „Benevolent Societies of Jewish Hungarian Immigrants in New York City (1880–1950): an Example of Social Integration”

Collegium Budapest, Institute for Advanced Study, Budapest

2002. március–július között a Collegium Budapest ösztöndíjasaként vettem részt a „Jews in Modern Europe” c. nemzetközi fókuszcsoporthoz tartozó munkájában.

Csoportvezető: Kovács András szociológus

A fókuszcsoporthoz tartozó konferenciáján tartott előadás:

2002. március. Jews and Modernity – Workshop. „The Jewish Press in the Hungarian Kulturkampf in the 1890s”

Az ösztöndíj témájában megjelent tanulmányok:

A neológ sajtó és a felekezeti egység kérdése az 1880-as években. In: Ifj. Barta János–Pallai László (szerk.): *Emlékkönyv Gunst Péter 70. születésnapjára*. Debrecen: Debreceni Egyetem Történelmi Intézet–DUP, 2004. 243–256. ISBN 963 216 273 0

Egy felekezeti mozgalom kezdetei: a vidéki zsidóság részvétele az izraelita vallás recepciójáért indított mozgalomban. *Néprajzi Látóhatár; (A magyar zsidó kultúra öröksége, élő hagyománya)* 2005/3–4. 185–209. ISSN 1215-8097

A neológ sajtó a zsidóság társadalmi befogadásáért a 19. század utolsó harmadában. *Budapesti Negyed*, 2008. nyár (60. szám) 187–224. ISSN 1217-58-46

Ortodox és neológ zsidók fellépése a vasárnapi munkaszünet enyhítéséért. In: Hamos Károly et als (szerk.): *A felhalmozás míve. Tanulmányok Kövér György tiszteletére*. Budapest: Századvég, 2009. 239–251. ISBN 978 963 7340 73 4

Indiana University, Bloomington, USA, 1992–1993

1992. október–1993. március között a KLTE és az Indiana Egyetem közötti csereprogram keretében *kutatói ösztöndíjon* vettem részt *Bloomingtonban, az Egyesült Államokban*. Az ösztöndíj alatt végzett kutatómunka nagyban hozzájárult PhD-disszertációm elkészítéséhez:

A zsidóság Közép- és Kelet-Európában a 19–20. században. Debrecen: Csokonai, 1997. 264 oldal, ISBN 963 260 099 1

Japán nyelven: ロシア, 中・東欧ユダヤ民族史; Roshia chu too yudaya minzokushi.

Tokyo: Sairyusha, 2004. (transl. by Nobuaki Terao) 252 oldal, ISBN-88202-886-7

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

IPSA World Congress of Political Science (Virtual) 2021. július 10–15.

Az International Political Science Association által szervezett kongresszuson a *Searching for the Middle – Historical Reconciliation in the Age of Populism* c. panel keretében japán és amerikai kutatókkal közösen folytattunk eszmecsere-t a történelmi megbékélés kérdéseiről. (Paper: *The Jewish and Non-Jewish Reconciliation in the Context of Changing Frame of Jewish Identity in 20th Century Hungary*)

Előadássorozat a Holokauszt Emlékév keretében, DE, Történelmi Intézet

2014. szeptember–december között *1944 és előzményei – a magyar zsidóság deportálásának evolúciója* címen neves kutatók közreműködésével 6 előadásból álló sorozatban emlékeztünk meg a magyar holokauszt 70. évfordulójáról. A sorozatban előadóként, szervezőként és a kötet szerkesztőjeként működtem közre. (*Mozaikok. Előadások a magyar holokauszt 70. évfordulóján.* Szerk. Prepuk Anikó, Debrecen, 2015. 119 o. ISBN 978 963 473 825 1)

Brown University, Providence, USA

2011. április 21-én Mary Gluck kultúrtörténész meghívására tartottam előadást a zsidó identitás magyarországi megújulásáról a rendszerváltás után: „*The Historical and Cultural Aspects of the Jewish Revival in Hungary after the Fall of Communism*”

Héber Egyetem, Jeruzsálem

1997-től kapcsolatban állok a Jeruzsálemi Héber Egyetemen működő *Rosenfeld Project on the History of Hungarian and Habsburg Jewry* kutatócsoporttal. Tanszékvezető: Michael K. Silber. Meghívásukra két alkalommal vettem részt a magyar zsidóság történetével foglalkozó konferencián:

2001. május: Hungary and the Holy Land: A Millennial Perspective and Jews at Fin-de-Siecle Hungary: Culture, Society and Politics. Hebrew University, Jerusalem, (az Izraeli és a Magyar Tudományos Akadémia, valamint a Héber Egyetem közös rendezésében)
„*Parliamentary Debates on the Jewish Reception in 1890s Hungary*”

1998. június: The 1848/49 Hungarian Revolution and the Jews. Israel Academy of Science, Jerusalem (az Izraeli és a Magyar Tudományos Akadémia közös rendezésében)
„*Question of the Jewish Emancipation in the Hungarian Age of Reform*”

Central European University, Budapest

1997 nyarán meghívott előadóként és konzulensként vettem részt a Nyári Egyetem „Out of the Ghetto” c. kéthetes kurzusán. Témavezető: Michael K. Silber, Hebrew University.

The YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe

Michael K. Silber, az enciklopédia magyarországi anyagának koordinálójára felkérésére vettem részt a kelet-európai zsidóság történetéről készült legújabb enciklopédia összeállításában, amely több ország kutatóinak együttműködésével született meg a New York-i YIVO Institute for Jewish Research gondozásában 2008-ban.

Szócikkek: Debrecen. In: Hundert, Gershon David (ed.): *The YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe*. New Haven–London: Yale University Press, 2008. Vol. I: 399. ISBN 978-0-300-11903-9; Law of Reception. In: Uott, Vol. II: 1525–1526.

The Nahum Goldman Museum of the Jewish Diaspora, Tel-Aviv

Szalai Anna felkérésére társszerzőként közreműködtem a magyar zsidóság 19–20. századi történetét bemutató összefoglaló kötet megírásában, amely magyar és külföldi szerzők közreműködésével a Tel-Aviv-i Diaszpóra Múzeum kiadásában jelent meg 2002-ben angolul, 2009-ben magyarul:

The Effect of the Enlightenment on Hungarian Jewry = Anna Szalai (ed.): *In the Land of Hagar: The Jews of Hungary: History, Society and Culture*. Tel-Aviv: Beth Hefutsoth: Ministry of Defense Publ. House, 2002. 39–47. ISBN 965-05-1157-1

A felvilágosodás, a liberalizmus és a nacionalizmus hatása a magyarországi zsidóságra. In: Szalai Anna (szerk.): *Hágár országa. A magyarországi zsidóság – történelem, közösség, kultúra*. Budapest: Antall József Alapítvány/Kossuth Kiadó, 2009. 39–46. ISBN 978-963-09-5942-1

RÉSZVÉTEL A HAZAI ÉS A NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KÖZÉLETBEN

1986–1998: a *Hajnal István Társadalomtörténeti Kör* tagja

1998-2002: a *Fiatal kutatók Bolyai-klubjának* tagja

2011-től a *Fulbright Alumni Association* tagja

2020-tól *Social Sciences* (ISSN Print: 2326-9863, ISSN Online: 2326-988X – Science Publishing Group, 1 Rockefeller Plaza, New York, NY 10020) – szerkesztőbizottsági tag

2020-tól az *International Political Science Association* (IPSA, Montréal (QC) Canada H3G 1C5) tagja

AZ OKTATÓI TEVÉKENYSÉG ADATAI

Oktatott kurzusok képzési szintenként

Kredites képzés 2004-2009 között

egyetemi főkéllégium, tárgyai

III. évfolyam: A nemzetállami fejlődés a 19. században

Az európai gazdaság és társadalom a polgárosodás korában

egyetemi szeminárium, tárgyai

III. évfolyam: A polgári alkotmányosság elméletei és intézményei Nyugat-Európában

Hatalmi átrendeződés Európában 1871–1914

'Zsidókérdés' és a modern antiszemitizmus Európában a 19. században

Polgári nemzeteszmék és nemzetállamok Európában

A zsidóság modernizációja Európában a 18–19. században

Szakdolgozati szeminárium

IV. évfolyam: Nácizmus, fasiszmus Európában

Az USA a két világháború között

Faji törvénykezés és a holokauszt Európában

egyetemi speciálkollégium, tárgyai

A zsidóság az Osztrák-Magyar Monarchiában a polgárosodás korában
'Zsidókérdés' és faji diszkrimináció Magyarországon a Horthy-korszakban
A holokauszt Európában

BA-képzés

egyetemi főkollégium, tárgyai

A polgári alkotmányosság nyugat-európai modellje (Modern politikai eszmék és intézmények története c. specializáció) II. évf.

Az európai gazdaság és társadalom a polgárosodás korában. III. évf.

Hatalmi politika a 20. században (Modern politikai eszmék és intézmények története c. specializáció) II. évf.

Totalitárius eszmék és rendszerek (Modern politikai eszmék és intézmények története c. specializáció) III. évf.

Az európai gazdaság és társadalom története, a modern nemzetállami fejlődés a 19. századi Európában. III. évf.

egyetemi szeminárium, tárgyai

A zsidóság társadalomtörténete Közép- és Kelet-Európában a 19. században (Gazdaság- és társadalomtörténet c. specializáció) III. évf.

A zsidóság modernizációja és a modern antiszemitizmus Európában a 19. században. III. évf.

Hatalmi politika a két világháború között. III. évf.

Az Egyesült Államok története a két világháború között. III. évf.

Faji törvénykezés és a holokauszt Európában. III. évf.

Hatalmi átrendeződés Európában (1871–1914) III. évf.

Zsidókérdés, antiszemitizmus Közép- és Kelet-Európában a 19. században. III. évf.

Európa a két világháború között. III. évf.

Szakdolgozati szeminárium. III. évf.

MA-képzés

egyetemi szeminárium, tárgyai

19. századi liberális és konzervatív elméletek – szövegértelmezések (Modern politikai eszmék és intézmények története c. specializáció) I. évf.

Totalitárius eszmék és rendszerek Európában (Modern politikai eszmék és intézmények története c. specializáció) I. évf.

A magyar zsidóság modernizációja (Gazdaság- és társadalomtörténet c. specializáció) I. évf.

Zsidókérdés, antiszemitizmus a polgárosodás korában és a holokauszt (Gazdaság- és társadalomtörténet c. specializáció) I. évf.

Nácizmus, fasizmus Európában II. évf. (Nemzetközi kapcsolatok története c. specializáció)

Kutatásmódszertan. I. évf.

Osztatlan tanárképzés

egyetemi főkollégium, tárgyai

A polgári nemzetállamok születése, gazdaság és társadalom Európában a 19. század második felében, III. évf.

egyetemi szemináriumok, tárgyai

Nemzetállamok és birodalmak Európában a 19. században
Zsidókérdés, modern antiszemitizmus a 19. századi Európában
Európa régiói a 19. század második felében: politika, gazdaság, társadalom
Totalitárius eszmék és rendszerek
Polgári demokráciától a diktatúráig: politikai rendszerváltozások a két világháború közötti Európában

A történelem szakos képzésen kívüli oktatói munka

Angol nyelvű kurzus külföldi hallgatók számára: 2 szemeszter
1995. II. félév, 1996. I. félév: Reshaping of Central Europe in the Interwar Period

1998: Részvétel a *Civitas Programban*

Angol és magyar nyelvű előadások a *Debreceni Nyári Egyetemen*:

1997: The settlement of Jewish Population in the Habsburg Empire in the 18–19th Century

A zsidóság Kelet- és Közép-Európa államaiban a két világháború között

1999: A zsidóság emancipációja Magyarországon

2002: The Social History of the Hungarian Jewry in the Dual Monarchy

2010: Jews in the Hungarian Modernization in the 19–20th Century

TUDOMÁNYOS IRÁNYÍTÓ/VEZETŐ MUNKA ADATAI

A Debreceni Egyetem Történelem és Néprajzi Doktori Iskolája

Törzstagság: 2009–2020

Oktatói munka: 2009–2021 között: Történelmi kutatómódszertan – önálló kurzus

Témavezetés: 8 fő

Képzésben lévő: Németh Csaba: A Táfler-Györgyei család történetét

Abszolutóriumot szerzettek:

Bíró Ákos: Bauer Gyula pályája

Mucsi László: A magyar oktatáspolitikai 1945–1989

Németh Vera: A korai cionizmus Magyarországon

Togyeriska Erika: A zsidóság Beregszászon a 20. század első felében

Végzett hallgatók:

Köves Slomo (2007): Egység és szakadás. Hamburgtól Nagymihályig. Európai és magyarországi zsidó történelmi fejlemények a hamburgi (1818–1820) és a nagymihályi (1865) rabbinikus disputa tükrében.

Baruch Oberlander (2010): Mitől hamis a hamis? A zsidó történelem hírhedt hamisítványainak megítélése a szatmári Slomó Jehudá Friedlaender talmudhamisításának példáján.

Konrád Miklós (2011): A zsidók áttérése Magyarországon a reformkor és az első világháború kitörése között.

Országos Rabbiképző–Zsidó Egyetem, Vallástudományi Doktori Iskola

Oktatói munka:

2004–2005. II. félév: A magyar zsidóság modernizációjának kérdései, előadás

2005–2006. I. félév: A zsidó történetírás a polgárosodás korában, előadás

2007–2008. II. félév: Vallási irányzatok, felekezeti intézmények, előadás

2008–2009. I. félév: A jogi egyenlőség és a társadalmi befogadás kérdései, előadás

2008–2009. II. félév: A zsidó modernizáció historiográfiája, előadás

2009–2010. I. félév: A magyar zsidóság társadalomtörténete, előadás

2009–2010. II. félév: Viták, álláspontok az asszimilációról, az integrációról, az egyéni és felekezeti jogokról, előadás

PhD-disszertáció opponálása: 3

Részvétel PhD védési bizottságban: 6

Részvétel habilitációs bizottságban: 1

Részvétel MTA Doktori Bizottságban: 1

Fulbright pályázat bírálata: 1

OTKA pályázat bírálata: 2

OTDK dolgozat bírálat: 3

Egyetemi szakdolgozók száma: 60 fő

Tutori tevékenység a DETEP programban: 2 fő

Dr. Prepuk Anikó
habil. egyetemi docens
Debreceni Egyetem
Történelmi Intézet